

ZÁKON
ze dne 2019,

kterým se mění zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů ve znění zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 304/2007 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 302/2011 Sb. a zákona č. 318/2015 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 1 se za písmeno g) vkládá nové písmeno h), které zní:
„h) osoby, které pobírají starobní nebo invalidní důchod anebo osamělý rodič, který má v péči nezletilé dítě,“.

Dosavadní písmeno h) se označuje jako písmeno i).

2. V § 4 odst. 1 se na konci písmene i) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j), které zní:

„j) ústavní zařízení, která poskytují péči nemocným a seniorům.“.

3. V § 4 odst. 2 písm. a) se za slova „jde-li o jednotlivce“ vkládají slova „ , který pracuje nebo je na mateřské nebo rodičovské dovolené,“.

4. V § 4 odst. 2 písm. a) se slovo „2,15násobek“ nahrazuje slovem „4násobek“.

5. V § 4 odst. 2 písm. b) se slovo „2,15násobek“ nahrazuje slovem „4násobek“.

Čl. II
Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, hlavní principy navrhované právní úpravy a nezbytnost navrhované právní úpravy

Koncesionářský poplatek za vysílání České televize nebo Českého rozhlasu je svého druhu obecná daň nařízená zákonem, kterou platí všichni, kdo vlastní zařízení schopné přijímat rozhlasový případně televizní signál (s výjimkou internetu). Stejně jako u jiných daní, či zákonem stanovených poplatků i stávající zákon jmenuje skupiny obyvatel, které poplatek platit nemusí a primárně to jsou lidé, kteří jsou osvobozeni ze sociálních a morálních důvodů, protože mají nízký příjem.

Práh pro placení je ovšem stanovený velmi nízko, tj. na 2,15násobek životního minima na osobu, případně domácnost. Například u jedné osoby je k osvobození od poplatku potřeba mít příjem nižší než 7331 Kč měsíčně. To je na extrémně nízký příjem, který v praxi většinou pobírají lidé na sociálních dávkách a příjem, který je skutečně hranicí pro holé přežití.

Nárok na odpuštění nemají ovšem lidé, kteří pracují nebo pracovali celý život a jsou ve starobním nebo invalidním důchodu anebo se starají o nezletilé děti a žijí stále pod hranicí chudoby. Tedy lidé, kteří by měli mít naopak přednostní právo na úlevy a pomoc státu, pro který byli a nebo jsou přínosem.

Předkladatelé mají za to, že právě těmto skupinám obyvatel by měl stát zlevňovat život, nikoli jim ukládat poplatky, a to s tím, že i tyto skupiny obyvatel mají právo na službu veřejnoprávních médií a to zdarma.

Další nemorálností je, že Česká televize podává na ty, kdo často z existenčních důvodů nemohou platit koncesionářský poplatek, exekuční návrhy a to v řádu tisíců ročně. V roce 2017 podala například Česká televize 8 869 návrhů exekučních řízení v souladu s výše uvedeným zákonem. Lidé v těchto exekucích následně přicházejí o desetitisíce a mnohým jim je exekuoaný i byt.

Je nepřijatelné, aby veřejná služba namísto služby občanům je přiváděla do dluhových pastí. Poslání České televize ani Českého rozhlasu není komerční zisk ale skutečně jen služba veřejnosti, na kterou mají velmi bohatý nadstandardní miliardový příjem. Osvobození seniorů, invalidů a dalších osob s nízkými příjmy nijak zásadně neovlivní příjmy obou společností, které je navíc mohou lehce nahradit jednak úsporami a nebo zahájením výroby kvalitních pořadů prodejných dalším subjektům na trhu.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky

Navrhovaná právní úprava je v soulad s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky.

3. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Navrhovaná právní úprava nebude mít negativní dopad na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí, vzhledem k tomu, že fakticky sníží náklady občanů s nízkými příjmy a sníží počet exekucí vedených proti nim. Lze předpokládat spíše pozitivní dopady na finance určené na sociální pomoc.

II. Zvláštní část

K čl. I bodu 1

V § 4 odst. 1 novém písmenu h) návrh osvobozuje od rozhlasového a televizního poplatku osoby pobírající starobní nebo invalidní důchod anebo osamělého rodiče, který má v péči nezletilé dítě. Obecná východiska jsou rozebrána již v obecné části důvodové zprávy. Předkladatelé vychází z principu současného zákona, který vybrané skupiny občanů a firem osvobozuje, přičemž zákon mj. hledí na míru jejich sociální potřeby nebo na principiální důvody pro osvobození. Naplněním tohoto principu návrh dává logičtější mantinely, protože stávající úprava míru sociální potřeby či morálního oprávnění pro osvobození zohledňuje v praxi pouze minimálně.

K čl. I bodu 2

V § 4 odst. 1 novém písmenu j) návrh zavádí osvobození od rozhlasového a televizního poplatku pro ústavní zařízení, která poskytují péči nemocným a seniorům. Sledování televize nebo poslech rozhlasu v těchto zařízeních by měly logicky podléhat stejným osvobozením jako v případě individuálních seniorů a invalidů. Péče o tyto občany je sociální službou, za kterou by je zákonodárce neměl trestat poplatky navíc.

K čl. I bodu 3

Stejně jako důchodci, jsou i osoby na mateřské nebo rodičovské dovolené více ohroženy příjmovou chudobou a současně zasluhují větší pozornost a pomoc státu, protože podpora rodičovství je jednou z nejprioritnějších povinností státu.

K čl. I bodu 4

V § 4 odst. 2 písm. a) se navyšuje stávající limit životního minima pro osvobození jednotlivce, který pracuje nebo je na mateřské nebo rodičovské dovolené. Platná právní úprava stanoví hranici nižší než 2,15násobek životního minima, která je extrémně nízká a nevejdou se do ní občané, kteří žijí ve skutečné příjmové chudobě.

K čl. I bodu 5

V § 4 odst. 2 písm. b) se navyšuje stávající limit životního minima pro osobu, která žije v téže domácnosti s dalšími osobami. Stávající hranice, která stanoví jako hranici pro osvobození na 2,15násobek životního minima potřebného pro všechny členy domácnosti, je extrémně nízká a jak je řečeno v důvodové zprávě, nevejdou se do ní občané, kteří pracují, ale žijí ve skutečné příjmové chudobě.

K čl. II

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení.
Legisvakanační lhůta se stanoví s ohledem na předpokládanou délku legislativního procesu.

V Praze dne 15. října 2019

Předkladatelé:

Tomio Okamura, v. r.
Radim Fiala, v. r.
Jaroslav Dvořák, v. r.
Jaroslav Holík, v. r.
Jan Hrnčíř, v. r.
Tereza Hyťhová, v. r.
Monika Jarošová, v. r.
Pavel Jelínek, v. r.
Jiří Kobza, v. r.
Jiří Kohoutek, v. r.
Radek Koten, v. r.
Karla Maříková, v. r.
Zdeněk Podal, v. r.
Miloslav Rozner, v. r.
Radek Rozvoral, v. r.
Lucie Šafránková, v. r.
Lubomír Španěl, v. r.
Radovan Vích, v. r.